

Verebics János

Gazdaságirányítás, polgári jogi kodifikáció, vállalati szerződések

Adalékok a magyar gazdasági jog
1945–1981 közötti fejlődéstörténetéhez

Tartalom

Előszó	7
I. Termékforgalom és szerződési jog az 1945 utáni korlátozott polgári demokrácia korszakában	13
I.1. Gazdaság és jog az államkapitalizmus kialakuló viszonyai között	13
I.2. A jogrendszer átalakulása és a szerződési jog az irányított gazdaságban	41
I.3. A szovjet polgári jog hatása a kialakulóban lévő magyar civilisztikára	61
II. Gazdaság és szerződések a „szocialista átalakulás” időszakában	87
II.1. Szovjet mintájú átalakulás a politikában és a gazdaságban	87
II.2. A szerződés, mint a terv megvalósításának eszköze	101
II.3. A szállítási szerződések 1955-ös újraszabályozása és döntőbizottsági gyakorlata	119
III. Az 1959-es Polgári Törvénykönyv és a szerződési jog	143
III.1. A kodifikációs folyamat kezdetei	143
III.2. A Polgári Törvénykönyv előkészítésének lezárása és hatálybalépése	155
IV. Az 1968-as gazdasági reform és szerződési jog	185
IV.1. Az 1968-as mechanizmusreform és a jogra gyakorolt hatásai	185
IV.2. A szállítási szerződések új rendszere és a döntőbizottsági gyakorlat változásai	203
IV.3. Szerződési jog a mechanizmusreform első éveiben	227
V. Szerződési jog a reform továbbfejlesztésének időszakában	247
V.1. A gazdaság jogi szabályozásának elvi kérdései	247
V.2. A szerződési jog kérdései a Ptk. átfogó módosítására való felkészülés időszakában	261
V.3. Az 1977-es Ptk.-módosítás szakmai előkészítése és a szerződési jog a Novella hatálybalépése után	279
Felhasznált irodalom	306

A könyv – amit kezében tart az Olvasó – elkészültét az Igazságügyi Minisztérium és a Magyar Jogász Egylet 2016–2017 közötti, a 2013-as új Polgári Törvénykönyv előtörténetét, kodifikált polgári jogunk fejlődését és eredményeit átfogóan feldolgozó kutatási programjának köszönheti, de úgy a vizsgálódás időbeni határait, mint mélységét tekintve ki is emelkedik az e program keretében született munkák sorából. Verebics János a gazdasági-politikai háttérrel és a szakirodalmat igen nagy alaposággal tárgyaló monográfiája a szerződés jogintézményének 1945 utáni fejlődését állítja a középpontba. A szerző már a koalíciós idővel indul, végigköveti a tervszerződések, különösen pedig a szállítási szerződés kialakulását. Áttekinti a szerződések általános szabályainak alakulását az 1959-es Ptk. előkészítése folyamatában, elemzi a Ptk. tervszerződési fejezetét. Jelentős teret szentel az 1968-as gazdasági reform a jogra gyakorolt hatásának, s azon belül különösen az „irányított piacgazdaság” immár a formális kötöttségeitől megszabadult szerződési kapcsolatai elemzésének, a Polgári Törvénykönyv 1977-es novellája előkészítésének, az ezt követő évek fejleményeinek. A munka úttörő, egyben hiánypótló jellegű: a vállalatok közötti forgalmi viszonyok jogi szabályozásának 1945–1981 közötti fejlődéstörténetét objektív módon, teljességre törekedve mutatja be.

Sárközy Tamás, egyetemi tanár,
a Magyar Jogász Egylet elnöke

